

วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี

Journal of Mani Chettha Ram

Wat Chommani

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563)

Vol 3 No.2 (July-December 2020)

P-ISSN : 2774-0455 (Print)

E-ISSN : 2774-0978 (Online)

❁ วัดอุปประสงค์

วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย และบทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

ทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน)

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม 2563

❁ เจ้าของ

111/1 วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย 43000 โทร 09-08537866
e-mail: manichettharam@gmail.com

❁ ที่ปรึกษา

พระเทพกิตติมณี, ดร.

ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

พระราชรัตนาลงกรณ์, รศ.ดร.

เจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

พระศรีวิชิโรโมลี

รองเจ้าคณะจังหวัดหนองคาย

พระครูปลัดสุวัฒนพรหมจริยคุณ

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บรรณาธิการบริหาร

พระครูสุตรัตนารักษ์

เจ้าอาวาสวัดจอมมณี

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ดร.เกษญา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

พระศรีญาณวงศ์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระครูภาวนาธรรมโฆสิต, ดร.

เจ้าคณะอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย

พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระนัสสนะ ส่างช้าง, ดร.

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

พระมหาจำนงค์ สิริวิณโณ, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

พระมหาฐิติวัตร หมั่นกิจ, ดร.

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร. อธิภัทร์ เสรีรังสรรค์

มหาวิทยาลัยรังสิต

รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนาภูมิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัช ด้วงทองคำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วินิจ ผาเจริญ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พลตรี ดร.วัลลภ มณีเชษฐา

มหาวิทยาลัยเนชั่น

ดร.สมพงษ์ เกษานุช

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พระปลัดสมชาย ปโยโค, ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตบ่านีศึกษาพุทธโฆส

ดร.ธีรพัฒน์ กบโก

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ดร.ภูษิต ปุณัณรัมย์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ดร.วุฒิพงษ์ บัวชัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระมหาสายัณ ดิขปณฺโญ

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

ฝ่ายประสานงานและจัดการ

พระพรเทพ เข้มเครือ

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

พระณรงค์ฤทธิ์ ดีทองหลาง

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

❁ ฝ่ายกฎหมาย

ชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์

นิติกรกรชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

❁ ออกแบบปก

นายสมศักดิ์ พะปะเสน

โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

❁ จัดรูปเล่ม

พระวินัย นาคา

วัดจอมมณี ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย

❁ พิมพ์ที่

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิทัล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ใน
พระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 13180
โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

บทบรรณาธิการ

วารสารฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ประจำปีพุทธศักราช 2563 บทความที่ได้รับการคัดเลือกให้เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ เนื้อหาสาระของบทความยังคงเนื้อหาสาระที่หลากหลายเช่นเคย จำนวนบทความทั้งหมด จำนวน 5 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย บทความวิจัย จำนวน 5 เรื่อง วารสารกำลังพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและประเด็นหลักเพื่อเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI เพื่อรองรับการประเมินจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index-TCI) และเพื่อให้คุณภาพของบทความเป็นไปตามเงื่อนไข และกติกาสากล จึงเปิดโอกาสให้นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์และนักศึกษา ในมิติเพื่อสนับสนุนการศึกษา การสอน การวิจัยในมหาวิทยาลัยสงฆ์รวมถึงคณะสงฆ์ไทย และสถาบันภายนอก รวมทั้งนักวิชาการและผู้สนใจ ได้เผยแพร่บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัย ซึ่งกองบรรณาธิการได้ดำเนินการตามกระบวนการเชิงหลักการเผยแพร่บทความตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทุกประการ

กองบรรณาธิการวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี ขอขอบคุณท่านผู้เขียน ท่านสมาชิก และท่านผู้อ่านที่ให้ความสนใจและไว้วางใจวารสารของเราเป็นอย่างดีตลอดมาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่ได้เลือกสรรมาตีพิมพ์มีประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่านบรรณาธิการขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาอ่านและแนะนำการปรับแก้บทความวิจัยให้มีคุณภาพทางวิชาการยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้กองบรรณาธิการหวังอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านบ้างตามสมควร หากผู้อ่านจะมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวารสารนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น กองบรรณาธิการขอน้อมรับไว้ด้วยความยินดียิ่ง

พระครูสุตัตตนาภรณ์

บรรณาธิการ

สารบัญ

บรรณาธิการ	(ก)
บทบรรณาธิการ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)

บทความวิจัย : Research Article

บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น	1
--	---

Roles of Ecclesiastical Administrative Monks Towards Democratic Administration of the Sangha Council in Chumphae District, Khon Kaen Province

พระประภาสิต อนุทกโร (มัสการ), พระนิทัศน์ อธิปญโญ, (วงศ์วงศ์เพิ่ม) และปดิษฐ์ คำดี

การบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด	10
---	----

The Educational Administration by the Administrative Commetee of the Child Development Centers in Mueang Sruang District Roi Et Province

พระอรณพ โกวิท (ยุทธเลิศ), พระไกรสรัง ปญญาวิชโร

การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2	23
--	----

The Management of the Information for Schools Administration of the Schools under the Office of Primary Education Service, Roi et Area 2

ฐาปณีย์ สมพงษ์ผั่ง, อธิภัทร ถิ่นแสนดี และกฤตยากร ลดาวัลย์

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3	36
--	----

The Performances of School Administrators Attached to the Office of Primary Education Education Service, Roi Et Area 3

ศิริพร ศรีขาวรส, กฤตยากร ลดาวัลย์ และวิมลพร สุวรรณแสนทวี

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน	51
-----------------------	----

บทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบ
ประชาธิปไตย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น*

Roles of Ecclesiastical Administrative Monks Towards Democratic
Administration of the Sangha Council in Chumphae District,
Khon Kaen Province

พระประภาส วัฒนวิทย์ (มัสการ)

Phra Padit Khamdee Chantakaro (Massakan)

พระนิทัศน์ ธีรบุญโญ, (วงศ์วังเพิ่ม)

Phra Nithat Theerapanyo, (Wong Wang Perm)

ปดิษฐ์ คำดี

Padit Khamdee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

E-mail: Padit Khamdee@gmail.com

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย 2) เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย และ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พระสงฆ์ในเขตอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 157 รูป กลุ่มตัวอย่างคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรทาร์เยนจำนวน 113 รูป

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดขอนแก่นพบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปกครอง รองลงมาคือ ด้านการเผยแผ่ศาสนา ด้านการศึกษา ด้านสาธารณูปการ ด้านสาธารณสงเคราะห์ และด้านการศึกษาสงเคราะห์ 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย พบว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา วุฒิการศึกษาสายสามัญ วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสงฆ์แตกต่างกัน มีบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมี

* Received 6 January 2020; Revised 12 April 2020; Accepted 10 May 2020

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย ปัญหาได้แก่ พระภิกษุสามเณรไม่สนใจในการศึกษาพระธรรมวินัย ข้อเสนอแนะได้แก่ ควรตั้งเตือนสติพระสงฆ์ประพฤติปฏิบัติอยู่ในการกรอบของพระวินัยอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ: บทบาท, คณะสงฆ์, ประชาธิปไตย

Abstract

The objectives of the thesis were 1) to study roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration, 2) to compare roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration, and 3) to study problematic obstacles and recommendations on roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration. The population of the research was a total of 157 ecclesiastical authoritative monks in Chum Phae district, KhonKaen, and the samples of the research were 113 monks, selected and calculated by Taro Yamané's method.

The research findings were as follows: 1) The roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration were found to be overall at the highest level. Considered in each aspect, they were found to be at the highest level, and, in the descending order of the mean, the administration was found to be at the highest level, followed by the propagation of Buddhism, the study of Buddhism, the construction and renovation, the public welfare, and the welfare education, respectively. 2) The comparison on roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration was found that the roles of ecclesiastical authoritative monks with different rainy age, different educational levels of the general study, educational levels of Paly Studies, and different ecclesiastical authoritative positions, were different at a statistically significant level of .05. 3) The problematic obstacle on the roles of ecclesiastical authoritative monks on democratic administration was found that monks and novices in the temples did not pay attention to study the Buddha's doctrine and discipline; the recommendation was that monks and novices in any temple should be reminded to follow the discipline strictly since they agreed to lead their monkhood lives.

Keywords: Role, Ecclesiastical Council, Democracy

บทนำ

การบริหารคณะสงฆ์มีมาแล้วตั้งแต่พุทธกาล หลักที่ใช้คือ พระธรรมวินัย เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้วการปกครองคณะสงฆ์เริ่มต้นด้านการสังคายนาเพื่อรวบรวมพระธรรมวินัยให้เข้าเป็นหมวดหมู่ ในภายหลังพุทธกาลไม่นาน คณะสงฆ์เริ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักธรรมวินัยแตกต่างกันไป จนเกิดความแตกแยกในหมู่คณะสงฆ์โดยแบ่งแยกรูปแบบการปกครองออกไปหลายคณะและอันึงส์จากการทำสังคายนาครั้ง 3 ทำให้ประเทศไทยได้รับพุทธศาสนาเผยแผ่ในเมืองไทย เริ่มจากดินแดนสุวรรณภูมิ สู่อาณาจักรสุโขทัย กรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น จนกระทั่งมาจนถึงทุกวันนี้ การปกครองคณะสงฆ์ไทยยังปฏิบัติตามรูปแบบการครองของพระพุทธองค์ถือตามพระธรรมวินัยเป็นหลัก

ดังนั้น ในปัจจุบันการปกครองคณะสงฆ์ จะต้องมียุทธวิธีและวิธีการจัดการ หรือมีแนวคิดซึ่งขึ้นอยู่กับภาระงานมอบหมายอำนาจและกระจายงานให้ผู้อยู่ฝ่ายบริหารหรือระดับต่างๆ ตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ให้ดำเนินไปตาม พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 เพื่อควบคุมดูแลให้เป็นไปตามข้อวัตรปฏิบัติของจริยาพระสงฆ์ โดยเฉพาะปัจจุบันนี้วิทยาการด้านการบริหารและด้านการจัดการก้าวหน้าไปมาก คณะสงฆ์ควรจะได้ใช้วิทยาการเหล่านั้นมาช่วยเสริมการบริหารและปกครองคณะสงฆ์ กิจกรรมคณะสงฆ์บางอย่างอาจอาศัยการบริหารแบบราชการของฝ่ายบ้านเมือง กิจกรรมคณะสงฆ์บางอย่างอาจอาศัยการบริหารที่คล่องตัวแบบภาคเอกชน และกิจกรรมบางอย่างต้องบริหารตามหลักพระธรรมวินัยที่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตย ผู้วิจัยเห็นว่าจึงสมควรศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการ มีผลต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ และมีปัญหาอุปสรรคอะไร ซึ่งผลการศึกษาที่ได้นำไปเป็นข้อเสนอแนะในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยอำเภอมุขมณฑล จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยอำเภอมุขมณฑล จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอมุขมณฑล จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สังฆาธิการในเขตพื้นที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น การปกครองคณะสงฆ์ แบ่งออกเป็น 12 ตำบล มีวัดจำนวน 115 แห่ง มีเจ้าคณะอำเภอ 1 รูป รองเจ้าคณะอำเภอ 2 รูป เจ้าคณะตำบล 12 รูป เจ้าอาวาส 115 รูป ผู้ช่วยเจ้าอาวาส 18 รูป รวมพระสังฆาธิการทั้งหมดจำนวน 157 รูป กลุ่มตัวอย่าง (Samples) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สังฆาธิการในเขตพื้นที่อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น โดยคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากสูตรทาร์ยามานะ (Yamane, 1973 ; อ้างอิงมาจาก สุวิมล ติรกานันท์, 2546)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ที่เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลบางประการของผู้ตอบแบบสอบถาม คำตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามเกี่ยวกับ สถานภาพ สถานภาพ อายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิกศศึกษาทางธรรม และวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย คำตอบมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และแนวทางการสัมภาษณ์ เป็นแนวทางการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview Guide) เพื่อสัมภาษณ์พระสังฆาธิการ ซึ่งเป็นแนวคำถามในลักษณะยืดหยุ่นที่ต้องการข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้สัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์กับพระสังฆาธิการที่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Purposive Sampling) จำนวน 10 รูป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) ทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีล้านช้าง อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ไปยังพระสังฆาธิการพื้นที่การปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลที่ถูกเลือกให้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยลงพื้นที่การปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นทำการชี้แจงแล้วแจกแบบสอบถามให้กับพระสังฆาธิการทราบเพื่อตอบแบบสอบถาม จากนั้นส่งข้อมูลกลับมายังผู้วิจัย 3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้ 1) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตาราง 2) วิเคราะห์บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย ในพื้นที่การปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพิจารณาจากขอบเขต

ของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการแบบสอบถามผลที่ได้จากการแปลผล (สำเร็จ จันทรสุวรรณ, 2547) 3) วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยในพื้นที่การปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นจำแนกตามอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรมใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.054) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพในพื้นที่การปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดหมวดหมู่และพรรณนา

ผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง บทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผล ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านสอดคล้องกับผลการศึกษาของพระครูสังวรสาธุวัตร (สำรวย ส่วโร) (2555) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของพระสังฆาธิการด้านการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่พบว่าพระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสังฆาธิการด้านการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

1. ผลการเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรมวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการ ที่แตกต่างกันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

พระสังฆาธิการที่มี อายุ และวุฒิการศึกษา แตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกันผลการวิจัย พบว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั้นแสดงว่าพระสังฆาธิการไม่ว่าจะมีอายุเท่าใดก็ตามมีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพระครูวรสาธุวัตร (สำรวย ส่วโร) (2556) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของพระสังฆาธิการด้านการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตัวแปร อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นของพระภิกษุสงฆ์ที่มีต่อ

บทบาทของพระสังฆาธิการด้านการปกครองคณะสงฆ์ อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐมไม่แตกต่างกัน

พระสังฆาธิการที่มีพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิทางเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการ แตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอมุขแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกันผลการวิจัย พบว่าพระสังฆาธิการที่มี พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิทางเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการ มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นั้นแสดงว่าพระสังฆาธิการที่มีจำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิทางเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการ ที่หลากหลายของแต่ละรูปมีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอมุขแพ จังหวัดขอนแก่นแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของพระครูวิจิตรธรรมานุสิฐ (วีรพล ธรรมปาโล)(2556) ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของพระสังฆาธิการที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในอำเภอมุขแพ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่พบว่า พระสังฆาธิการที่มีจำนวนพรรษาที่แตกต่างกันมีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอมุขแพ จังหวัดขอนแก่น โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปกครอง รองลงมาคือ ด้านการเผยแผ่ศาสนา ด้านการศาสนศึกษา ด้านสาธารณูปการ ด้านสาธารณสงเคราะห์ และด้านการศึกษาสงเคราะห์ 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย พบว่า พระสังฆาธิการที่มีพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการแตกต่างกันมีบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย ปัญหาได้แก่ พระภิกษุสามเณรไม่สนใจในการศึกษาพระธรรมวินัย ข้อเสนอแนะได้แก่ ควรตักเตือนสติพระสงฆ์ประพฤติปฏิบัติอยู่ในการกรอบของพระวินัยอย่างเคร่งครัด

สรุป

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ พระสังฆาธิการในเขตพื้นที่อำเภอมุขแพ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 113 รูป พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นพระสังฆาธิการ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 20-30 ปี จำนวน 85 รูป คิดเป็นร้อยละ 75.22 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 11 รูป คิดเป็นร้อยละ 9.73 อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 9 รูป คิดเป็นร้อยละ

7.96 และอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 7.08 มีพรรษาระหว่าง 1-10 ปี จำนวน 42 รูป คิดเป็นร้อยละ 37.17 รองลงมาคือ มากกว่า 20 ปี พรรษา จำนวน 36 รูป คิดเป็นร้อยละ 31.86 และระหว่าง 11-20 พรรษา จำนวน 35 รูป คิดเป็นร้อยละ 30.97 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 43 รูป คิดเป็นร้อยละ 38.05 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 36 รูป คิดเป็นร้อยละ 31.86 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 34 รูป คิดเป็นร้อยละ 30.09 วุฒิการศึกษาทางธรรม นักรธรรมชั้นตรี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 36.28 รองลงมาคือ นักรธรรมชั้นเอก จำนวน 38 รูป คิดเป็นร้อยละ 33.63 และนักรธรรมชั้นโท จำนวน 34 รูป คิดเป็นร้อยละ 30.09 วุฒิการศึกษาเปรียญธรรมจำนวน 65 รูป คิดเป็นร้อยละ 57.52 รองลงมาคือ มีวุฒิ การศึกษาประโยค 1-2 ถึง ป.ธ. 3 จำนวน 39 รูป คิดเป็นร้อยละ 34.52 และ ปธ.4-6 จำนวน 9 รูป คิดเป็นร้อยละ 7.96 และตำแหน่งเป็นเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาส จำนวน 86 รูป คิดเป็นร้อยละ 76.11 รองลงมาคือ เจ้าคณะตำบล จำนวน 15 รูป คิดเป็นร้อยละ 13.27 รองเจ้าอาวาสเจ้าคณะอำเภอหรือรอง เจ้าคณะอำเภอ จำนวน 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 2.65

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ การวิเคราะห์บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้าน การศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านสาธารณูปการ และด้านสาธารณสงเคราะห์ ใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายปรากฏผลการผลการศึกษา พบว่า บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการปกครอง รองลงมาคือ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการศึกษา ด้านสาธารณูปการด้านสาธารณสงเคราะห์ และด้านการศึกษาสงเคราะห์

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า พระสังฆาธิการที่มีอายุพรรษา วุฒิการศึกษาสายสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม และตำแหน่งพระสังฆาธิการแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์แตกต่างกัน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 พระสังฆาธิการที่มี อายุแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมติฐานที่ 2 พระสังฆาธิการที่มีพรรษาแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher การเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามพรรษา เป็นรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า ระดับบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของพระสังฆาธิการ โดยรวม จำแนกตามพรรษา เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ 1-10 พรรษา กับมากกว่า 20 ปี พรรษา

สมมติฐานที่ 3 พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาสายสามัญแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า ระดับบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตยของพระสังฆาธิการ โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 4 พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรมแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม เป็นรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า ระดับบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของพระสังฆาธิการ โดยรวม จำแนกตามวุฒิการศึกษาสายสามัญ เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ไม่มีวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรมกับประโยค 1-2 ถึง ปธ.3

สมมติฐานที่ 5 พระสังฆาธิการที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ LSD (Least Significant Difference) ของ Fisher พบว่า ระดับบทบาทในการบริหารจัดการสงฆ์ตามระบอบประชาธิปไตย อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของพระสังฆาธิการ โดยรวม จำแนกตามตำแหน่ง เปรียบเทียบรายคู่ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอรองเจ้าคณะอำเภอกับเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาส และตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอรองเจ้าคณะอำเภอกับตำแหน่งเจ้าอาวาสหรือรองเจ้าอาวาส

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการวิจัยไปใช้นำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนต่อไป และนำข้อมูลที่ได้นำไปเป็นแนวทางในการศึกษาบริหารจัดการกิจการคณะสงฆ์ในพื้นที่อื่นต่อไป
2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย 1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของพระสังฆาธิการในจังหวัดขอนแก่น หรือพื้นที่จังหวัดอื่นๆ 2) ควรมีการศึกษาของพระสังฆาธิการในการส่งเสริมจริยธรรมแก่ชุมชนโดยการไ้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณ

เอกสารอ้างอิง

- ชาย โพธิ์สีดา. (2556). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- พระครูวรสาธวัตร. (สำรวย สาวโร). (2556). บทบาทของพระสังฆาธิการด้านการปกครองคณะสงฆ์อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวีระธรรมานุสิฐ. (วีรพล ธมฺมปาโล). (2556). บทบาทของพระสังฆาธิการที่มีต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในอำเภอพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2546). การเลือกใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำเริง จันทสุวรรณ. (2547). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

การบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด*

The Educational Administration by the Administrative
Committee of the Child Development Centers in Mueang Sruang
District Roi Et Province

ชุตติเดช ทิพย์วิชิน

Chutidet Thiphayawichin

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

Teeraphat Thinsandee

จิราภรณ์ พันสว่าง

Jiraporn Pansawang

พระสำรอง สณญโต

Phra Sang Sanyato

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

E-mail: Thiphayawichin@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา 3) เพื่อศึกษาเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที(t-test) และทดสอบค่า (F- test) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

* Received 15 January 2020; Revised 7 April 2020; Accepted 13 May 2020

ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีการบริหารการจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศต่างกันมีการบริหารการจัดการศึกษา ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวงจังหวัดร้อยเอ็ด สรุปคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้เสนอแนะการบริหารการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งสี่ด้านลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับ คือ ผู้ดูแลเด็กควรเป็นสื่อกลางในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรมพัฒนาการของเด็ก อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคารไว้ อย่างครบครันและพร้อมใช้ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตามโอกาสอันเหมาะสม

คำสำคัญ : การบริหารการจัดการศึกษา, คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Abstract

This research serves the purposes: 1) to study formal and non-formal education centers' managements with creative learning in Roi Et province's Muangdistrict, 2) to compare their managements with creative learning in the preceding district with teachers' statuses and working experiences. Samples were 34 teachers working for formal and non-formal education centers in Roi Et province's Muang district. The research instrument was the rating scale questionnaire. Statistics used for data analyzes comprised frequencies, percentages, standard deviations and f-tests.

The research results were found as follows; 1) Teachers' managements with creative learning of formal and non-formal education centers in the above district have been rated at the high scale in the overall aspect. When taking each one into consideration, they have been found that i) the highest scale aspect is planning learning managements, while the lower ones are providing learning services, holding learning activities, creating learning networks, whereby the lowest one is promoting and supporting communal, social, cultural and traditional activities. 2. Comparative results of their managements with creative learning of formal and non-formal education centers in the same district have confirmed that teachers' statuses and working experiences show no differences their managements in both the overall aspect and a single one. As a result, they are noting conformity with the set hypotheses

Keyword: Learning Managements, Formal and Non-Formal Education Centres

บทนำ

การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์หรือบุคคลที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงเพื่อพัฒนาทรัพยากรที่ประเทศชาติมีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ ดังนั้นจึงต้องมีการเตรียมการพัฒนาเด็กซึ่งจะเป็นผู้สืบทอดทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้ใหญ่ในปัจจุบัน ให้เป็นคนที่มีความรู้โดยเริ่มต้นพัฒนาเด็กตั้งแต่วัยปฐมวัยเป็นต้นไป (รัศมี ตันเจริญ, 2542 : 1) การจัดการศึกษาปฐมวัยถือเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เนื่องจากเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปีจะเป็นช่วงอายุที่สามารถพัฒนาความพร้อมด้านร่างกายอารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาได้เต็มที่หากไม่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาในช่วงนี้อาจจะมีผลให้พัฒนาการด้านต่างๆเป็นไปอย่างเชื่องช้าซึ่งจะกระทบต่อการเจริญเติบโตในอนาคต(กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548 : 1) เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ต้องพึ่งพาผู้เลี้ยงอบรมเลี้ยงดูบนพื้นฐานที่สนองความต้องการของเด็กที่ต้องการความรักความอบอุ่นความเข้าใจและความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคมและสติปัญญาอย่างสมดุลต่อเนื่องไปพร้อมกันทุกด้านเด็กเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศจึงสมควรที่จะได้รับการจัดการศึกษาและพัฒนาให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงานรวมทั้งการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุขรัฐได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเพราะการพัฒนาเด็กในวัยนี้เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการพัฒนาทางสมองของบุคคลหากสมองได้รับการกระตุ้นและพัฒนาอย่างถูกวิธีในช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสมทำให้พัฒนาการทุกด้านดีและสมบูรณ์เต็มที่เป็นรากฐานของชีวิตอันมั่นคงที่จะเป็น

คนดีคนเก่งและคนที่มีความสุขพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่มนุษยชาติได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2546 : 10)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนโดยเฉพาะบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่มีความเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับประชาชนในเขตบริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ บริการสาธารณะด้านการศึกษาเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการโดยมีการกำหนดภารกิจการจัดการศึกษาไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, 2549 : 1) ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่างๆ และที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดขึ้นเอง

การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาหลายประการดังนี้ ไม่มีความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากรงบประมาณอาคารสถานที่และข้อจำกัดอื่นๆ ในด้านการบริหารจัดการด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรและด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชนซึ่งไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้ารวมถึงเข้าข่ายปัญหาที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กที่อยู่ในชนบทจากผลสำรวจประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยไทยหลายครั้งที่ผ่านมาสืบได้ว่าประมาณ 1 ใน 5 ของเด็กในช่วงอายุ 3-5 ปีแรกจะมีระดับพัฒนาการที่ล่าช้าหรือค่อนข้างล่าช้ามีระดับปัญญาดำกว่าเกณฑ์และนอกจากนี้ยังพบว่าพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมของเด็กไทยจะอ่อนด้อยด้านสมาธิความอดทนและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งความสามารถในด้านอารมณ์และสังคมนั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและความสำเร็จของชีวิตในอนาคต (มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ, 2551: 8)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

3. เพื่อศึกษาเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 198 รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 132 คน

เทคนิควิธีสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยไม่กำหนดค่าความน่าจะเป็นที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละหน่วยจะถูกเลือกเข้ามาในกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ทราบโอกาสที่ตัวอย่างแต่ละหน่วยจะถูกเลือกมีมากน้อยเท่าใด ทำให้ไม่สามารถคาดคะเนความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Error) (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2548: 63) ได้ซึ่งมีวิธีการสุ่มอย่าง ตามลำดับ ดังนี้

1) กำหนดกลุ่มประชากร (Population Size) ได้แก่ คณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด รวมทั้งสิ้นจำนวน 198 รูป/คน

2) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) (อุทุมพร จามรมาน, 2548: 74) จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 132 คน

3) กำหนดกลุ่มย่อยโดยอาศัยสัดส่วน และขนาด ตามลักษณะของกลุ่มที่ต้องการศึกษาเพื่อคำนวณหาอัตราสัดส่วน (Proportional to Size) โดยแบ่งสัดส่วนของประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นตัวแปรอิสระควบคุม (Control Variable) จากการคำนวณได้กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นตัวกำหนดในการเลือกตัวอย่าง แล้วแจกแบบสอบถามจนได้ครบตาม จำนวน 132 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลปฐมภูมิจากเอกสารตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งเป็นงานวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต
2. กำหนดประเด็นต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด และนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อจะนำไปใช้ในการสร้างเป็นข้อคำถาม ในแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภทคือ แบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เสนอแนะและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความเที่ยงตรงทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหาและสำนวนภาษาผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถามโดยใช้แบบวัด ดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency: IOC) (ภาคผนวก จ) ได้ค่า $IOC = 0.67-1.00$
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้จำนวน 30 คน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบวัดความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.87 (ภาคผนวก ฉ)
6. ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ได้จากการทดลองใช้พร้อมจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยทำการชี้แจงรายละเอียดของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างฟัง โดยให้เวลาในการตอบแบบสอบถามและได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด

3. ผู้วิจัยได้ตรวจสอบแบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 132 ฉบับที่สามารถนำมาวิเคราะห์ต่อไป

4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้แล้วทั้งหมด เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของคณะกรรมการการนำมาประมวลผลข้อมูลและนำเสนอสถิติทางการวิจัยทางสังคมศาสตร์มาประมวลผลข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) S.D. เพื่อนำไปวิเคราะห์กับแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้ ตอนที่ 1 นักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอแบบความเรียงตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวงจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วเรียบเรียงข้อมูลตามประเด็น นำมาเรียงเสนอในรูปแบบการบรรยาย โดยหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัยอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การสรุปผลการศึกษาค้นคว้า ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 58.33 และเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 41.67 เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31- 40 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 32.58 รองลงมาคือ มีอายุอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.76 อายุ 41-50 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.76 และมีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 15.91 และจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.09 รองลงมาคือมี ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 42 คน คิดเป็น

ร้อยละ 31.82 มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส.จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 และมีระดับการศึกษาปริญญา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.88

2. คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีการบริหารจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน มีการบริหารจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศต่างกันมีการบริหารจัดการศึกษา ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด สรุปคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้เสนอแนะการบริหารการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งสี่ด้านลำดับตามความถี่จากสูงไปหาต่ำสามอันดับ คือ ผู้ดูแลเด็กควรเป็นสื่อกลางในการสร้างสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัวเพื่อทราบถึงพฤติกรรมพัฒนาการของเด็ก อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายในบริเวณอาคารไว้อย่างครบครันและพร้อมใช้ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีการศึกษานอกสถานที่จากแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนตามโอกาสอันเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ คือ การสังเคราะห์ชุดองค์ความรู้ออกมาในรูปแบบของแผนภูมิ แผนภาพ ผังมโนทัศน์ หรือโมเดล พร้อมทั้งคำอธิบายเชิงกระบวนการ วิธีการขั้นตอน คุณคาประโยชน์ รูปแบบแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์ ที่ก่อให้เกิดแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อ

ให้เกิดการส่งเสริม/การพัฒนา/การเปลี่ยนแปลงของบุคคล สังคม และองค์กร (อธิบายให้ กระชับรัดกุม เขาใจได้ง่าย)

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอ การอภิปรายผลตามลำดับดังนี้

1. คณะกรรมการบริหาร มีการบริหารการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า อยู่ใน ระดับมาก ที่ปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้ความสำคัญกับคณะกรรมการในการบริหารการจัดการ จัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542 : 1) กล่าวว่า “การบริหาร การศึกษา” หมายถึง กิจกรรมต่างๆที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของ สังคมในทุกๆด้านนับแต่บุคลิภาพความรู้ความสามารถเจตคติพฤติกรรมคุณธรรมเพื่อให้มี ค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มี ผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆอย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไป ตามตามเป้าหมายของสังคมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์จิราห์ โพธิสาร (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการ บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษผลการวิจัยพบว่า 1) ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความคาดหวังของ ผู้ปกครองอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เมื่อพิจารณารายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ พบว่า คณะกรรมการบริหาร มีการบริหาร การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัด ร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า คณะกรรมการบริหาร มีการ บริหารการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดสอดคล้องกับแนวคิดของหวน พินธุพันธ์ (2548:

2) ให้ความเห็นว่าการบริหารการศึกษาคือการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนา คนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ความคิดความสามารถและความเป็นคนดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กุลการ แข็งแอ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าบ่อจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยสรุปได้ ว่า การศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 ด้านโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ

มาก2) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย พบว่า คณะกรรมการบริหาร มีการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เฮอร์เชย์และบลันชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1982 : 5) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการบริหารคือกระบวนการทำงานโดยบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนหรือโดยทรัพยากรอื่นเพื่อให้งานขององค์การสำเร็จตามเป้าหมาย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา มิ่งเมือง (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองคูคตในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน

3) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร พบว่า คณะกรรมการบริหาร มีการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า กิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการสอดแทรกการพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กู๊ด Good(1973 : 14) ให้ความหมายว่าการบริหารการศึกษา หมายถึงการควบคุมและการจัดการด้านการบริหารโรงเรียนซึ่งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนงานธุรการงานที่เกี่ยวกับตัวครูและนักเรียนตลอดจนบุคลากรอื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลำพึง ชุ่มชอบ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน พบว่า คณะกรรมการบริหาร มีการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่ปรากฏเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการสร้างสัมพันธ์กับชุมชนโดยการแจ้งผลการพัฒนาการของเด็กเป็นประจำทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา เฮอร์เชย์และบลันชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1982 : 5) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการบริหารคือกระบวนการทำงานโดยบุคคลอื่นหรือกลุ่มคนหรือโดยทรัพยากรอื่นเพื่อให้งานขององค์การสำเร็จตามเป้าหมาย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ปัญเฉลียว (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพาน จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอยางตลาด จังหวัดเชียงราย โดยมีสภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมด้านวิชาการ

และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการเปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด มีการบริหารจัดการศึกษา โดยจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศต่างกัน มีการบริหารจัดการศึกษา ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มุมมองและการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง จึงทำให้มีแนวทางในการบริหารด้านนี้มีความแตกต่างกัน ดังที่ ปรัชญา เวสารัชช์ (2554: 10) ให้ความเห็นไว้ว่าการศึกษามีถึงกระบวนการทางสังคมที่นำบุคคลเข้าสู่การดำรงชีวิตในสังคมหรืออาจกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นกระบวนการอบรมบ่มนิสัยให้มนุษย์สามารถประพฤติปฏิบัติตนและประกอบอาชีพการงานร่วมกับมนุษย์อื่นๆได้อย่างเหมาะสมการศึกษาตามความหมายนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการอบรมบ่มนิสัยการกล่อมเกลாதงสังคมการเตรียมตัวเพื่อให้บุคคลมีทักษะความรู้ความสามารถในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตเป้าหมายของการศึกษาดังที่กล่าวนี้มีใช้เพียงเพื่อประโยชน์ของคนแต่ละคนเท่านั้นแต่ต้องมุ่งไปสู่สังคมในภาพรวมคือการนำไปสู่สังคมที่เข้มแข็งมีเอกภาพอันเนื่องมาจากสมาชิกของสังคมมีคุณภาพและร่วมสร้างประโยชน์ให้กับสังคมที่ตนอยู่อาศัยจึงถือได้ว่าครูเป็นคนสำคัญในการสร้างเยาวชนที่ดีและสร้างอนาคตของประเทศและหากผลผลิตทางการศึกษาไม่มีคุณภาพครูก็ต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบด้วยอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาเป็นกิจกรรมทางสังคมที่เป็นรากฐานสำคัญของการสร้างสะสมพลังของชาติชาติใดมี “ทุนทางสังคม” เข้มแข็งมีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใดมีปริมาณมากแค่ไหนย่อมขึ้นกับคุณภาพของระบบการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลการ แฉ่งแอ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอท่าบ่อจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยสรุปได้ว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีเพศประสบการณ์ต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1.ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้น คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรคงสภาพไว้และดำเนินการพัฒนาให้สูงขึ้น ส่วนในด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก

ชุมชน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำนั้นคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ดและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรหาแนวทางพัฒนาด้านนี้ให้สูงยิ่งขึ้นต่อไป

2.ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาความต้องการการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) ควรศึกษาปัญหาการบริหารการจัดการศึกษาของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

- ปรัชญา เวสารัชช์. (2540). บริการประชาชนทำได้ไม่ยาก (ถ้าอยากทำ). กรุงเทพมหานคร : บริษัทกราฟิควอร์แมท (ไทยแลนด์) จำกัด.
- มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ. (2551). นโยบายสาธารณะเพื่อ คุณภาพชีวิตที่ดี : กระบวนการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม (Healthy Public Health Policy and Participatory Process).กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ.
- รัศมี ต้นเจริญ. (2542). พัฒนาการและแนวโน้มของหลักสูตรครุศึกษาปฐมวัยระดับปริญญาตรี ในประเทศไทย. ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). กรม. มาตรฐานการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริม การปกครองส่วนท้องถิ่น.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2542). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). มาตรฐาน การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักประสานและพัฒนา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกระทรวงมหาดไทย. (2549). แนวทางการเสริมสร้างความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- หวน พินธุพันธ์. (2548). การบริหารการศึกษา :นักบริหารมืออาชีพ. นนทบุรี:

พันธพันธการพิมพ์.

Good, C.V. (1973). Dictionary of Education. (3 rd ed.). New York: McGraw-Hill Book.

Hersey, Paul and Blanchard, Kenneth H. (1982). Management of organizational behavior: Utilizing Human Resources. New York: Prentice –Hall.

การบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตร
วิสัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 *

The Management of the Information for Schools Administration of
the Schools under the Office of Primary Education Service, Roiet
Area 2

ฐาปนีย์ สมพงษ์ผั่ง

Thapanee Spoonplug

ธีรภัทร์ ถิ่นแสนดี

Teeraphat Thinsandee

กฤตยากร ลดาวัลย์

Krittayakon Ladawan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

Email: Spoonplug@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย จำนวน 118 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ค่า t-test ค่า F-test และวิเคราะห์เพื่อหาความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ LSD

* Received 18 January 2020; Revised 10 April 2020; Accepted 19 May 2020

ผลการวิจัยพบว่า

1. ค่าเฉลี่ยของระดับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียนและโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศ จำแนกตามตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงานด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลโรงเรียน และโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน จำแนกตามอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลระบบสารสนเทศที่มีอายุ 30-45 ปีและ 45 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า 1) ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานที่เน้นความเป็นปัจจุบันของข้อมูล 2) ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวข้องกับผู้เรียน โรงเรียนควรจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เช่น ความประพฤติดุลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โรงเรียนควรแจ้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียนโดยผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 4) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน โรงเรียนควรมีสถานที่ เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ 5) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน โรงเรียนควรติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้โรงเรียนสามารถส่งข้อมูลข่าวสาร และรายงานผลการดำเนินงานไปยังหน่วยงานต้นสังกัดได้

คำสำคัญ : การบริหาร, ระบบสารสนเทศ, โรงเรียนประถมศึกษา

Abstract

This This research served the purposes: 1) to study the managements of information for school administrations of elementary schools under the Office of Primary Education Service, Roi Et Office Area 2, 2) to compare the managements

of the information for school administrations in elementary schools under the preceding office in Roi Et province's Kaset Wisai district with the classification of their different positions, ages and work experiences, 3) to examine their suggestions for enhancing the managements of information systems for administrations of elementary schools under the same office. The sampling groups were elementary school administrators and teachers responsible for information systems of their schools, numbering 118 individuals. The research tool used for conducting the research was the questionnaire with the content validity of every question between 0.67 and 1.00, and its reliability at 0.91. Data were analyzed with the computer software package to find out frequencies, percentages, arithmetic means, and standard deviations. Differences in arithmetic means were tested with t-tests and F-tests, and differences in each pair of arithmetic means analyzed with the method of LSD (Less Significant Difference).

The research results were found as follows;

1 . The levels of arithmetic means used in elementary school administrators 'and teachers' managements of the information for the administrations of elementary schools under the aforesaid office have had their comprehensive means in five aspects of information for: i) schools' basic systems, ii) learners, iii) academic affairs administrations, iv) school administrations, and v) reports of their performances. And the overall level.

2. Comparative results of the levels used in their managements of information for school administrations of the same elementary schools under it have been found that their different positions, ages and work experiences show no comprehensive differences in the managements in all five aspects. In contrast to the classification of their different ages, they have found significant differences in managements, with the statistical significance level at .05. With their different ages, arithmetic means of elementary school administrators and teachers aged not over 30 years are higher than those aged from 30 to 45 years and over 45 years, with the statistical significance level at .05.

3. Results of studying elementary school administrators 'and teachers' suggestions have been found advising of enhancing their managements of the information for administrations of their elementary schools under the office

mentioned above. Suggestions are that their schools ought to: 1) have basic data kept by putting the emphasis on fresh data in the aspect of information for schools' basic systems, 2) keep learner's information stored as an individual for their behaviors learning achievements in the aspect of information for learners, 3) inform learners' guardians of their learning achievements every semester through the internet networks in the aspect of information for academic affairs administrations of schools, 4) have new tools and state-of-the-art technologies provided for the management systems in the aspect of information for school administrations, 5) have high speed internet networks installed in the aspect of information for reports of their performances. To do so, responsible personnel can once send considerable amounts of information and reports of their performances to the higher offices they belong to.

Keyword: The Managements of Information for School administration, Elementary Schools

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อวิถีชีวิตและสังคมของมนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศได้สร้างการเปลี่ยนแปลงและโอกาสให้แก่องค์กรเช่น เปลี่ยนโครงสร้างความสัมพันธ์และการแข่งขันในอุตสาหกรรม ปรับโครงสร้างการดำเนินงานขององค์กร เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและบริการก่อให้เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งผลให้ปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานทุกระดับ แต่การดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศดังกล่าว ยังประสบปัญหาอุปสรรคบางประการที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารและกระบวนการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ซึ่งการดำเนินการด้านระบบสารสนเทศในโรงเรียนที่ผ่านมา ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพนั้น พบว่าปัญหาส่วนใหญ่มีความผิดพลาดด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล การประเมินผลไม่ตรงกับความเป็นจริงและล่าช้า ขาดบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้าน ภาระงานมาก ผู้บริหารนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารและตัดสินใจไม่มากนักบุคลากรขาดขวัญกำลังใจ ขาดอุปกรณ์ ขาดงบประมาณสนับสนุน มีปัญหาด้านความครอบคลุมไม่ตรงความต้องการ การมีความซ้ำซ้อนและมีปัญหาด้านการเรียกใช้ อีกทั้งระบบสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้โรงเรียนสามารถดำเนินการกิจการบริหารงานการกำหนดนโยบายการวางแผนหรือการตัดสินใจดำเนินการการพัฒนากิจกรรมการ

เรียนการสอนการจัดรูปแบบต่างๆ เพื่อให้เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา แผนการศึกษาของชาติ กำหนดให้มีการจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณค่าที่จำเป็นต่อชีวิต มีความสามารถที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต สามารถคิดวิเคราะห์ มีความสามารถด้านเทคโนโลยี มีคุณธรรม รักชาติวัฒนธรรมไทย และ มั่นใจในตัวเอง มีนิสัย ใฝ่รู้ รักการอ่านและการค้นคว้า เป็นคนที่มีคุณธรรม มีทักษะการ ดำรงชีวิตในสังคมยุคใหม่ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ ในส่วน ครูผู้สอนกำหนดให้มีทักษะในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่ทันสมัย สำหรับผู้บริหารกำหนดให้เป็นผู้นำในการ เปลี่ยนแปลง ให้โรงเรียนมีการบริหารจัดการที่ดี มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาวิชาการ หลักสูตรนวัตกรรมโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพผู้ปกครองและชุมชน ให้การยอมรับ เชื่อถือ (นิสรัตน์เชาว์ปรีชา, 2556)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัย เห็นว่าหากได้ศึกษาแนวทางในการบริหารระบบสารสนเทศที่จำเป็น ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จะทำให้สามารถนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญ ในการ การบริหารระบบสารสนเทศ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และ ของหน่วยงานระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้สามารถบริหารระบบสารสนเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ข้อมูลและสารสนเทศที่มีคุณภาพ สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลสำคัญใน การนำไปใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ การวางแผนการบริหารงาน และการพัฒนา งานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในอำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษาใน อำเภอเกษตรวิสัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 รวมทั้งสิ้น 177 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 177 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 รวมทั้งสิ้น 123 ซึ่งได้มาโดยแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตารางของ krejcie and Morgan

วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้ครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการสุ่มทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนจำนวนประชากร 177 คน พบว่าได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 123 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ประเภทของเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นปรับปรุงจากตัวอย่างการวัดเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์เอกสารเทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543 : 128) จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดทัศนคติของ ครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองลักษณะแบบสอบถามมี 2 ตอนดังนี้ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบตามตัวแปรต้น คือ เพศ วัย และสถานะภาพ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในเชิงนิมิตคือในทางที่ถูกต้อง และเชิงนิเสธคือในทางที่ไม่ถูกต้องซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด รวม จำนวน 40 ข้อ 2.2 องค์ประกอบของเครื่องมือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2. ศึกษาการสร้างเครื่องมือแบบวัดเจตคติของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 :105)

3. สร้างแบบสอบถามทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดโดยคำถามทั้งหมดครอบคลุมปัจจัยองค์ประกอบเกี่ยวกับความคิดเห็นของ

ครูผู้สอน 3 ด้านคือ ด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ด้านความรู้สึกรับรู้การเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ และด้านแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการนำไปใช้สอน จำนวน 40 ข้อ

4. นำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม และสมบูรณ์เที่ยงตรง ทั้งในด้านเนื้อหาการใช้ภาษา ตลอดจนความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรงซึ่งผู้เชี่ยวชาญ

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ แล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาการวิจัยตรวจสอบอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะ

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจำนวน 40 ชุดไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง ตำบลในเมืองอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตจังหวัด ร้อยเอ็ดที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

8. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ตามข้อที่ 7 จำนวน 40 ชุดมาหาคุณภาพโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.01 และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อโดยใช้สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรวมรายข้อกับคะแนนแต่ละด้าน (Item Total Correlation) จึงคัดเลือกเอาตามที่ต้องการที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ตั้งแต่ 0.48 ถึง 0.87

9. นำแบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) เลือกเอาแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

10. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

2. แยกแบบสอบถามออกตามตัวแปรที่ศึกษา

3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ทั้งในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร, ด้านความรู้สึกรับรู้ และการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ, และด้านบทบาทแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการนำไปใช้สอน โดยการนำมาตรวจให้คะแนนเป็นรายข้อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อหา ระดับความคิดเห็น ตามเกณฑ์ดังนี้

4. นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้เพื่อประเมิน(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

5. เปรียบเทียบทัศนคติที่มี เพศ วัย และสถานะภาพต่างกันโดยใช้ t-test (Independent Samples)

ผลการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 ทุกโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือที่มหาวิทยาลัยออกให้ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในเขตใส่ซองติดแสตมป์เพื่อให้ส่งคืนมาส่งไปที่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยตนเองที่โรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างใกล้วัดจำพรรษาครูผู้สอนเมื่อทำเสร็จแล้วได้ส่งคืนทางไปรษณีย์มายังวัดหนองยางที่ผู้วิจัยจำวัดอยู่ตรวจนับแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลและจำแนกเป็นหมวดหมู่ตามความต้องการวิจัยการจัดวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน

จากการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความหมาย และความสำคัญของหลักสูตรความรู้เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ทำให้ทราบความสำคัญ และความจำเป็นที่เราจะต้องศึกษาให้เข้าใจและฝึกการใช้ให้ชำนาญตามหลักการของพระพุทธศาสนาโดยเฉพาะการศึกษาพุทธวิธีการสอนตามแนวของพระศาสดาได้สอนไว้เป็นแนวทางแล้วนั้น เมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาย่อมส่งผลถึงการพัฒนาสังคมทั้งในระดับประเทศและระดับสากลความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาจะต้องกำหนดอย่างชัดเจนในแต่ละระดับคือเตรียมเด็กให้พร้อมในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพจัดบรรยากาศให้เด็กได้คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อมผลการสรุปด้านความเหมาะสมของหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับมาก, ด้านความรู้สึกรู้ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง, และด้านแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการนำไปสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางผลโดยรวมทุกด้านแล้วอยู่ในระดับมาก, ทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่างครูผู้สอนเพศชายกับครูผู้สอนเพศหญิงโดยส่วนรวม และรายด้านทุกๆด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูผู้สอนเพศชายมีทัศนะน้อยกว่าครูผู้สอนเพศหญิง, ทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่าง

ครูผู้สอนที่มีสถานภาพโสดกับครูผู้สอนที่มีสถานภาพสมรสโดยส่วนรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีสถานภาพโสดมีทัศนคติ น้อยกว่าครูผู้สอนที่มีสถานภาพสมรส, จากตารางที่ 4-4 พบว่า ทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับ สารการเรียนรู้พระพุทธศาสนาระหว่างครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีกับครูผู้สอนที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปโดยส่วนรวม และรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีมีทัศนคติน้อยกว่าครูผู้สอนที่มี อายุ 41 ปีขึ้นไป

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่าครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนามี ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากอาจเนื่องมาจากครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เข้าใจในหลักสูตรที่ครูผู้สอนมีความถนัด และมีความชำนาญในการสอนกลุ่ม สาระดังกล่าวเพราะในปัจจุบันมีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายทั้งที่เป็นสื่อพิมพ์ทั้งใน อินเทอร์เน็ตหาได้โดยง่ายสะดวกสบาย และครูได้มีการพัฒนาอบรมตามเกณฑ์การประเมินของ สำนักงานรับรองมาตรฐานพร้อมการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ที่กำหนดไว้ กระทั่งวงศีกษาธิการมีการจัดทำหลักสูตรแกนกลางให้อย่างเป็นระบบครบถ้วนแล้วจัดอบรม บุคลากรตามเกณฑ์มาตรฐานทำให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องดังนั้น จึงทำให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับสารการเรียนรู้พระพุทธศาสนามีทัศนคติที่ถูกต้องมากสอดคล้องกับ รัญจวน คำศิริพิทักษ์กล่าวไว้ว่า ทฤษฎีความไม่สอดคล้องกับความรู้ความเข้าใจหรือความเชื่อ (Cognitive Dissonance Theory) ผู้ริเริ่มทฤษฎีนี้คือ Leon stinger และได้เผยแพร่ทฤษฎีนี้ เมื่อประมาณปี ค.ศ. 1957 หลักสำคัญของทฤษฎีนี้คือความรู้ความเข้าใจหรือความเชื่อเกี่ยวกับ เรื่องหนึ่งๆ ที่เรารับรู้ใหม่อาจไม่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับความเชื่อเดิมความไม่สอดคล้องจะ ผลักดันให้บุคคลพยายามหาทางลดหรือหลีกเลี่ยงโดยการเปลี่ยนความเชื่อเปลี่ยนพฤติกรรม ยอมรับข่าวสารและความคิดเห็นใหม่ๆ ผลที่ตามมาคือการเปลี่ยนเจตคติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ นั้นเอง สอดคล้องกับ (สายพิน ภูผล, 2544: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้บริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของอาจารย์ ผู้สอนอำเภอปางมะผ้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน” ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ส่วนตัวด้านบุคลิกภาพผู้บริหารควรมีปฏิภาณไหวพริบบรรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ต่างๆ ได้ดีมี ความมั่นใจและมีความเป็นตัวของตัวเองสูงส่วนด้านมนุษยสัมพันธ์ผู้บริหารควรมีพฤติกรรมที่

จริงใจน่าเชื่อถือ และแสดงอหยาศัยไมตรีที่ดีต่อผู้ร่วมงาน และบุคคลอื่นๆด้านคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตและมีจิตสำนึกใฝ่ดี และด้านความเป็นผู้นำผู้บริหารมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีวิสัยทัศน์

กว้างไกลสำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาชีพด้านความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนรวมทั้งงานวิชาการต่างๆเป็นอย่างดีสามารถจัดทำและนำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนได้อย่างแท้จริง และสนองตอบความต้องการของชุมชนในด้านทักษะ และความสามารถในการบริหารงานผู้บริหารควรมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหาเพื่อการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ มีเหตุผล และมีระบบ

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ระหว่างครูผู้สอนเพศชายกับครูผู้สอนเพศหญิงพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเพศหญิงได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสใกล้ชิดพระพุทธศาสนาเหมือนครูผู้สอนเพศชายที่ได้มีโอกาสบวชศึกษาพระธรรมวินัยเข้าใจปัญหาในการเรียนการสอนดีกว่าซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (นงลักษณ์ จันทรแสนโรจน์, 2539 : 131-139) ทำการวิจัยปัญหาการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาของครูผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผลการวิจัยของครูผู้สอนพระพุทธศาสนาส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงนับถือพุทธศาสนามีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรีไม่มีคุณวุฒิทางศาสนาพุทธไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอนมาก่อนแต่ได้รับการฝึกอบรมศาสนา 1 ครั้งและมีความซาบซึ้งทางพระพุทธศาสนาอีกอย่างเพศหญิงมีความละเอียดลออกว่าเข้าถึงหลักธรรมได้ง่ายกว่ามีความไวต่อการสัมผัสรับรู้พระธรรมได้เร็วสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ดีสอดคล้องกับผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมในเขตอำเภอภูพานจังหวัดสกลนครจำแนกตามการทำงานประสบการณ์ในการปฏิบัติงานจำแนกตามเพศพบว่าครูที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการในเขตอำเภอภูพานโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 2 ด้านคือด้านการนิเทศภายในและด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ 2 ด้านคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้และด้านการจัดการเรียนการสอนส่วนด้านการวัดและการประเมินผลไม่มีความแตกต่าง

3. ผลการเปรียบเทียบทัศนะของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 ระหว่างครูที่มีสถานภาพโสดกับครูที่มีสถานภาพสมรส พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากความรู้สึกทัศนคติและความเชื่อของบุคคลมีความแตกต่างกันตามสถานภาพที่เปลี่ยนไปครูที่สมรสแล้วมีความรู้ทั้งทางธรรมและทางโลกมารับรู้สัจจะธรรมหลายด้านมีประสบการณ์เข้าใจผู้อื่นได้ตีมองปัญหาได้หลายด้านเข้าใจในสภาพชีวิต และสัจจะธรรมมากขึ้น เพราะการหล่อหลอมทางสังคมซึ่งสถานภาพที่แตกต่างกันระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน เนื่องจากการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่สถานภาพจะเป็นสถานภาพใดก็สามารถปฏิบัติงานได้เหมือนกันซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ณงค์ แสงแก้ว, 2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครตามหลักธรรมาภิบาล” พบว่าประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครส่วนปัจจัยด้านสถานภาพการสมรสไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร

4. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ระหว่างครูที่มีอายุระหว่าง 20-40 ปีกับครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไปพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนมีประสบการณ์ความคิดเห็นมากกว่ากันแตกต่างกันตามวัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสมร พุ่มสะอาด (2534) ได้สรุปปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในรณรงค์ขยายโอกาสทางการศึกษาของภาคบังคับดังนี้ ผู้บริหาร และครูขาดความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการสอนขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการจัดกิจกรรมต่างๆ ขาดทักษะในการผลิตการพัฒนาและ การใช้สื่อการสอนขาดความรู้ความเข้าใจและ ทักษะในการพัฒนาหลักสูตรครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องระเบียบ และ การปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลครูยังไม่สามารถดำเนินการให้ได้ผลดีในเรื่องการจัดทำระบบข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนครูมีความคิดเห็นที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนครูขาดประสบการณ์ในการทำจุดประสงค์การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพยังไม่ครบวงจรสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมัทนา เหลืองทองดี (2534) ศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจในการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาลของนักธุรกิจไทย” โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ผลการศึกษาพบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมาภิบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารที่มีอายุมากกว่า 40 ปีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องธรรมาภิบาลมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกับครูผู้สอนเพื่อให้สามารถ ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ผู้บริหารควรจัดให้ครูที่มีประสบการณ์ และมีความรู้เกี่ยวกับวิชาพระพุทธศาสนา ได้สอนตามความถนัดของตนเองถ้าในโรงเรียนไม่มีครูที่จบทางด้านนี้ก็ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอก เช่นพระภิกษุสงฆ์มาช่วยอบรมให้

1.3 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูอาจารย์ และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในประเพณี ทางศาสนาของชุมชนด้วยเพื่อเป็นการสร้าง และปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้สึก ที่ดีต่อพระพุทธศาสนา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้กับกลุ่มสาระอื่นๆ ด้วยเพื่อเป็นข้อสนเทศให้กับผู้บริหารโรงเรียนในการจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามความถนัด และความต้องการ

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ “ทัศนะของครูผู้สอนต่อสาระการเรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาในระดับมัธยมศึกษา”

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ณรงค์ แสงแก้ว. (2550). ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในฝ่ายโยธาสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ตามหลักธรรมาภิบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- เตือนใจ ฤทธิจักร. (2550). ธรรมาภิบาลในการบริหารสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตามทัศนะของบุคลากรสถาบันนิติวิทยาศาสตร์กระทรวงยุติธรรม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต. สาขาพุทธศาสตร์การพัฒน.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ธนาธร ตันวิพงษ์ตระกูล. (2547). ความต้องการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 2. ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*

The Performances of School Administrators Attached to the Office
of Primary Education Service, Roi Et Area 3

ศิริพร ศรีขาวรส

Siriporn Srikhaorot

กฤตยากร ลดาวัลย์

Krittayakon Ladawan

วิมลพร สุวรรณแสนทวี

Wimonporn Suwansaenthawee

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand.

Email: Srikhaorot@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 314 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน ด้วยการหาค่า t-test และ F-test วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ รองลงมา ได้แก่ ด้าน

* Received 20 January 2020; Revised 23 April 2020; Accepted 22 May 2020

การบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านที่มีระดับความคิดเห็น ต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวม และด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบในการเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการ สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ

คำสำคัญ : การบริหารงาน, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of the research were 1) to study the performances of school administrators attached to the Office of Primary Education Service, Roi Et Area 3, 2) to compare the performances of the school administrators as mentioned, classified by age, education and job experience, and 3) to survey the suggestions proposed by the said respondents. The samples were teachers teaching in those schools during the academic year 2017, totally 312 in number. The device used for data collection was the five-rating scale questionnaire, with IOC of 0.67-1.00 and reliability of .92. The computer program was used for data analysis, and statistical tools were frequency, percentage, mean, S.D, t-test and f-test (One way ANOVA).

The research results were found as follows;

1. The performances of the school administrators attached to the Office of Primary Education Service, Roi Et Area 3, were found, in both overall and individual aspects, to stand at the 'MUCH' level. The aspect that showed the highest mean was budget administration, followed by general administration and personnel administration. The aspect that stood at the bottom was academic administration.

2. The comparison of the performances of the administrators in the said area, classified by age and education was found, in both overall and individual aspects, to show no statistically significant difference, which did not meet with the syntheses set. The comparison by job experience was found, in both overall and individual aspects, to show no statistically significant difference, either, with exception to the aspects of budget administration, academic administration and general administration that showed the statistically significant difference at the same rate of .05.

3. The suggestions proposed by the respondents were the following: The administrators were recommended to take a role of academic leadership. The teachers and education-related personnel should be provided with an opportunity to develop and upgrade their potentials in terms of both competency and intelligence and the administrators were required to take more responsibilities in boosting morale, appreciating and honoring the teachers as well as providing them with security and advancement in their profession.

Keyword: The Performances, School Administrators

บทนำ

การพัฒนาประเทศโดยมุ่งคุณภาพการศึกษาของคนเป็นหลัก สามารถทำได้โดยเน้นที่ การพัฒนาการศึกษาให้ได้คุณภาพมาตรฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาทุกระดับโดยยึดถือการ ประกันคุณภาพ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารอย่างต่อเนื่องและการปฏิรูปการศึกษาเป็น ภารกิจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่ต้องดำเนินการเพื่อให้สำเร็จตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพตามมาตรฐานต่างๆ และเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด ไว้ ในการจัดการศึกษาจะมุ่งพัฒนาที่ ตัวของผู้เรียนเป็นหลัก ผู้เรียนต้องมีคุณภาพ ต้องได้รับ การพัฒนาที่เหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี จากคุณลักษณะ ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน จึงได้กำหนดมาตรฐานคุณภาพด้านผู้เรียนไว้ 8 มาตรฐาน 32 ตัวบ่งชี้เพื่อให้โรงเรียนได้ ใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมคุณภาพตามขั้นตอนการ ดำเนินงานพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน, 2552)

การศึกษาตามความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีจุดเน้นที่กระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มแรกนั้นในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ได้มีเจตนารมณ์ในการที่จะมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพและโรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นจัดได้ว่าเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพที่จะแข่งขันในเวทีโลกได้ และปัจจัยสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนจะเป็นโรงเรียนที่ดีและมีคุณภาพได้ด้วยการมีผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาโดยการทำหน้าที่เป็นผู้นำและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรภายในโรงเรียนมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียนให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ในท้ายที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542 :4)

จากการศึกษาถึงสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาตามแนวทางดังกล่าว ในช่วงแรกพบว่าในปี 2545 ธีระ รุญเจริญ (2545 : 3) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย ซึ่งพบว่า โรงเรียนรับรู้เรื่อง แนวการจัดการศึกษาและการกระจายอำนาจการบริหารดีพอสมควร กลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 60 เห็นว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาใน “ระดับมาก” แต่การเตรียมการรับการกระจายอำนาจยังมีน้อย เพราะขาดความชัดเจนในเชิงปฏิบัติในหลายเรื่อง เช่น การบูรณาการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งบรรลุเกณฑ์มาตรฐานผู้เรียน และรายละเอียดการปฏิบัติในการดำเนินการตามแนวการกระจายอำนาจการบริหารให้แก่โรงเรียน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม โรงเรียนเห็นว่า การกระจายอำนาจการบริหารจะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนมากกว่าที่เป็นมา และคาดว่าจะพอทำได้ และพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้พยายามดำเนินการปฏิรูปการศึกษา แต่มักจะยึดนโยบายและแนวทางที่กรมเจ้าสังกัดกำหนดเป็นหลัก การริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเองยังมีไม่มากนัก โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษา กล่าวคือได้มีการประเมินตนเอง และจัดทำรายงาน และได้ประเมินโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานที่กรมกำหนดไว้ให้ดำเนินการในขั้นต้นโดยใช้คณะกรรมการที่สำนักงานแต่งตั้งขึ้น ส่วนโรงเรียนประถมศึกษาที่มีการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้ทำขั้นต้นเช่นเดียวกัน แต่จัดทำในระดับจังหวัดผลการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา บางจังหวัดอยู่ในระดับคุณภาพ “ควรปรับปรุง” บางจังหวัดอยู่ในระดับ “พอใช้” แต่ที่อยู่ใน “ระดับดี” มีน้อยมาก

ในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 นั้น พบว่าในปี 2550 บุญมา เหล่าบ้านเหนือ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาบทบาทการบริหารงานของ

ผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัย พบว่า บทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด ตามสาขาวิชาชีพการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านการเป็นผู้บริหารงานวิชาการ ตามประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้บริหารบุคคล ด้านการเป็นผู้ตัดสินใจ และด้านการเป็นผู้ประสานงานทั้งนี้ แม้งานวิจัยดังกล่าวจะล่วงเลยมาระยะหนึ่ง แต่ในปัจจุบันก็ยังพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการบริหารจัดการอยู่มากซึ่งสอดคล้องกับรายงานในแผนพัฒนาการศึกษาชั้นพื้นฐานสี่ปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559-2562 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ได้กล่าวไว้ว่าที่ผ่านมาแม้ประเทศไทยจะประสบผลสำเร็จในการบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเข้าถึงประชากรวัยเรียนอย่างน่าพอใจ แต่อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาคุณภาพการศึกษาที่ต้องเร่งพัฒนาซึ่งยังมีโรงเรียนจำนวนมากไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน ขาดแคลนครูที่มีคุณภาพและในด้านการบริหารจัดการพบว่ายังไม่มีการกระจายอำนาจสู่โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามเป้าหมาย รวมทั้งยังขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงซึ่งส่งผลให้ผลผลิตทางการศึกษามีคุณภาพต่ำผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งปัญหานี้ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาใน

ทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่ได้กำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วนไว้ 4 ประการหลักและหนึ่งในนั้นคือ เน้นไปที่การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาเพื่อให้มีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใสเป็นธรรมตรวจสอบได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3, 2559: 10-11)

ซึ่งจากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะข้าราชการครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ว่าในปัจจุบันมีการบริหารงานเป็นอย่างไรและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองหรือไม่เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

1. แหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1,722 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2560 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 42-43) ได้กลุ่มตัวอย่างรวม 314 คน

2. เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ(Check List) ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ประกอบด้วยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านงานบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านงานบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในการวิจัย
2. ทบทวน วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิด สมมติฐานและนิยามศัพท์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
3. ศึกษาเทคนิคการสร้างแบบสอบถามที่ดี จากเอกสาร ตำรา หลักสูตร ทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

4. กำหนดประเด็นเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อจะนำไปเป็นข้อคำถามในแบบสอบถามต่อไป

5. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ให้ครอบคลุมแนวคิดตามตัวแปรที่กำหนดโดยประยุกต์เข้ากับความหมาย รายละเอียด จากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบ แก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษา มาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระรวมถึงการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา เสร็จเรียบร้อยนำมาทำเป็นชุดแบบสอบถาม

7. นำชุดแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบและประเมินความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระเพื่อให้แบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสมของข้อคำถาม

8. นำผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2557: 75) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปจากข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ ใช้ได้ทั้งหมด จำนวน 60 ข้อ ซึ่งข้อคำถามต้องมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

9. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

10. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มผู้ปกครองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามแบบของ ครอนบาค (Cronbach) โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับต้องมีค่าความเชื่อมั่นเป็นที่น่าเชื่อถือได้เครื่องมือในการวิจัยที่ดีจะต้องมีความเชื่อมั่นได้ว่าผลที่ได้จากการวัดจะมี ความคงที่ ชัดเจนไม่เปลี่ยนแปลงไปมา ผลการวัดครั้งแรกเป็นอย่างไร เมื่อวัดซ้ำโดยใช้เครื่องมือวัดผล ชุดเดิม จะวัดกี่ครั้งก็จะให้ผลการวัดเหมือนเดิม ใกล้เคียงกัน หรือ สอดคล้องกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีครูในสังกัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีครูในสังกัดเป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ในกรณีที่โรงเรียนนั้นอยู่ไกล และส่งหนังสือด้วยตนเองในกรณีที่โรงเรียนนั้นอยู่ใกล้

3. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ดำเนินการโดยผู้วิจัยจัดเก็บด้วยตนเองและรอตอบรับทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน
2. ตรวจสอบและให้น้ำหนักคะแนนลงในแบบสอบถาม
3. นำคะแนนในแบบสอบถามไปบันทึกในแบบบันทึกข้อมูล
4. นำข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลไปบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายค่าเฉลี่ยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3

5. ศึกษาสภาพทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐานคือ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6. ศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 กับสภาพทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง คือ ด้านระดับการศึกษา ใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) ส่วนด้านอายุ ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ใช้การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test One Way ANOVA)

8. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

9. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ซึ่งอยู่ในระดับมากรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านที่มีระดับความคิดเห็น ระดับต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ซึ่งอยู่ในระดับ มากเช่นกัน

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือ มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากรองลงมาคือ มีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้โดยสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพทั้งในและนอกสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก มีการออกแบบการเรียนรู้โดยอิงมาตรฐาน และข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เช่น จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ อยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมเห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ มีการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้กับหน่วยงานภายในสถานศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา และมีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีระบบหรือแผนการตรวจสอบติดตาม ประเมินผลประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ อยู่ในระดับมาก มีการวางแผนเพื่อรณรงค์ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ มีการบริหารงบประมาณโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่าและหลักความรับผิดชอบ และตรวจสอบได้อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงสุด คือมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ร่วมกำหนดเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ (เลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี) ในส่วนที่เป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ มีการวางแผนอัตรากำลัง โดยการ

ประเมินความต้องการอัตรากำลัง จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา อยู่ในระดับมาก มีการส่งเสริมให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะตามเกณฑ์ที่กำหนด อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม เห็นด้วยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นสูงที่สุด คือ มีการวางแผนการดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ มีการประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา และ มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา และดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับความคิดเห็นต่ำที่สุด คือ มีการกำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวมและด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ด้านการบริหารงานวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบในการเป็นผู้นำของครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรก กระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำครูและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพในการสอน ด้านการบริหารงานงบประมาณพบว่า สถานศึกษาจึงสามารถใช้งบประมาณหรือเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงงานต่าง ๆ ที่ทำเพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ ด้านการบริหารงานบุคคลพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานธุรการและงานสารบรรณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การเงิน การบัญชี งานพัสดุ และระบบควบคุมภายใน ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินการของสถานศึกษาที่ผู้บริหารควรให้ความใส่ใจเป็นพิเศษไม่แพ้งานด้านอื่นๆ เช่นกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ในครั้งนี้ มีผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่างๆดังนี้

1. การศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ล้วนแล้วแต่เป็นหัวใจหลักที่สำคัญซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสถานศึกษา ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหารภาพรวมของการบริหารทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัด และให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการที่ผู้บริหารจะบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของทฤษฎีและหลักการบริหาร เพื่อจะได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน สถานการณ์และสิ่งแวดล้อม จึงพูดได้ว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จคือผู้ที่สามารถประยุกต์เอาศาสตร์การบริหารไปใช้ได้อย่างมีศิลปะนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่องดังเช่น อัญชลี โพธิ์ทอง (2551) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเทศบาลเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเทศบาลเมือง จังหวัดสระบุรีต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 24-30) โดยมีนโยบายและมาตรฐานในการพัฒนาการศึกษาสำหรับหน่วยงานระดับสถานศึกษาเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานสูงในระดับสากลได้ โดยเฉพาะด้านวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา เน้นการสร้างคุณธรรม จิตวิญญาณ และจรรยาบรรณของวิชาชีพ ให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารแบบเบ็ดเสร็จด้านคน เงิน และวิชาการ มีการประกันคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่กว้างขวางและใช้หลักความเสมอภาคในการบริหารงานจึงส่งผลให้การบริหารงานของสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดีในทุกด้าน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ด้านงานบริหารงบประมาณโดยรวมเห็นด้วยในระดับมากเป็นอันดับ 1 จากทั้งหมด 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาในยุคปัจจุบันเน้นเน้นความเป็นอิสระในการบริหารให้มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน มีการจัดผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงบประมาณจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการจัดการศึกษาทั้งระบบ ดังนั้น การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมีประสิทธิผล เท่าเทียมกัน จึงส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยรวม

ส่วนความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ด้านงานบริหารวิชาการโดยรวมเห็นด้วยในระดับมากเช่นกันแต่อยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกลักษณ์ ขาวนวล (2551 :บทคัดย่อ) สิทธิกร จำปาอ่อน (2553) และ พระสัมฤทธิ์ เตชบุญญโญ (2556) ที่พบว่าการบริหารงานด้านงานบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากแต่เป็นลำดับสุดท้ายเช่นกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่างานวิชาการนั้นเป็นงานที่ค่อนข้างยุ่งยากและผู้เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการทำงาน โดยจากการวิเคราะห์คำตอบของครูในแบบสอบถามได้พบประเด็นย่อย ๆ ว่าปัญหาของงานวิชาการนั้นมีหลากหลาย เช่น ครูขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน วัสดุประกอบหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนการวัดผลประเมินผล การวิจัยในชั้นเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา การขาดขวัญกำลังใจในการทำงาน เกิดความเบื่อหน่ายในการทำงานวิชาการ ดังนั้น ปัญหาการบริหารงานวิชาการจึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องบริหารจัดการและให้บริการ สร้างแรงจูงใจ ใ้ภาวະผู้นำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจแก่ครูในการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้การวิจัยในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการนิเทศภายในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การวัดประเมินผลการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการดำเนินการจัดการเรียนรู้ การช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งโดยรวม

และด้านการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะว่าอายุของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นเกี่ยวข้องไปถึงประสบการณ์ในการทำงานด้วย และการที่บางรายมีอายุราชการมากก็จะมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า จึงได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงภายในของสถานศึกษาว่ามีการบริหารจัดการหรือการดำเนินงานอย่างไรได้ชัดเจนกว่าคนที่มียาขน้อยกว่า และประสบการณ์ของครูมีผลต่อความคิดเห็นโดยรวมที่ทำให้เกิดข้อแตกต่างทางด้านความคิด และเนื่องจากครูที่ตอบแบบสอบถามแต่ละท่านอยู่ในสถานศึกษาคนละแห่งซึ่งผู้บริหารอาจบริหารงานแตกต่างกันจึงทำให้ผลที่ออกมาแตกต่างกันไปด้วย ประสบการณ์ในการทำงานนั้นมีผลต่อความคิดเห็นของครูในทำนองเดียวกันกับช่วงของอายุการทำงาน โดยคนที่มียาประสบการณ์ในการทำงานมากกว่าและทำงานอยู่ในสถานศึกษานานกว่าจะทราบถึงความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในการบริหารสถานศึกษาที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ได้ ดีกว่าคนที่มียาประสบการณ์น้อยกว่า เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล สังข์ปัน (2557) ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริม การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมพบว่ามีสภาพอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันและจำแนกตามประสบการณ์โดยรวมพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงวิธีการบริหาร งานในแต่ละด้านให้มีคุณภาพและทันสมัยอยู่เสมอ

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ควรให้การสนับสนุนทั้งในด้านความรู้และงบประมาณแก่สถานศึกษาในสังกัดอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับสภาพความต้องการของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสภาพความต้องการในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 หรือสังกัดเขตอื่น

2.2 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.

กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ธีระ รุญเจริญ. (2545). สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สภาการศึกษา.

นฤมล สังข์ปิ่น. (2557). สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. สุวีริยาสาส์น.

บุญมา เหล่าบ้านเหนือ. (2550). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ปรีดาภรณ์ ต้นสุวรรณ. (2551). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอนมสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระสัมฤทธิ์ เตชปัญญโญ. (2556). ความคิดเห็นของครูในโรงเรียนต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พินสุตา สิริธรรังศรี. (2556). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: เลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. (2559). สารสนเทศทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3. ร้อยเอ็ด: กลุ่มนโยบายและแผน
- _____. (2560). สารสนเทศทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. ร้อยเอ็ด: กลุ่มนโยบายและแผน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สิทธิกร จำปาอ่อน. (2553). ปัญหาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาดรต. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชลี โพธิ์ทอง. (2551). สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของ ครูในโรงเรียนเทศบาลเมือง จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เอกลักษณ์ ขาวนวล. (2551). การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน

1. นโยบายการตีพิมพ์ในวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี

วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี เป็นวารสารในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า และเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย และบทวิจารณ์หนังสือ แก่นักวิชาการ นักวิจัย คณาจารย์ นักศึกษาทุกระดับ และผู้สนใจทั่วไป ในมิติทางด้านศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน ในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed) เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยรับพิจารณาตีพิมพ์ต้นฉบับของบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ผลงานที่ส่งมาจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสารทัศนะและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสาร ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น มิใช่ความคิดของคณะผู้จัดทำ และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ ทั้งนี้กองบรรณาธิการไม่สงวนลิขสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา ทางวารสารกำหนดออกวารสารปีละ 2 ฉบับ (ราย 6 เดือน) ดังนี้ ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม – ธันวาคม

2. ประเภทของผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี

- 1) บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่นำเสนอการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับศาสนาและปรัชญา วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การศึกษา สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา รวมทั้งสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- 2) บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความวิเคราะห์ วิจัยหรือเสนอแนวคิดใหม่

3. รูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับ

- 1) ต้นฉบับบทความต้องมีความยาว 8 - 12 หน้ากระดาษ A4 (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) พิมพ์บนกระดาษหน้าเดียว ใช้ตัวอักษรแบบ THSarabunPSK ตั้งค่าหน้ากระดาษโดยเว้นขอบบน ขอบซ้าย 1 นิ้ว และขอบขวา ขอบล่าง 1 นิ้ว กำหนดระยะห่างระหว่างบรรทัดเท่ากับ 1 และเว้นบรรทัดระหว่างแต่ละย่อหน้า การนำเสนอรูปภาพและตาราง ต้องนำเสนอรูปภาพและ

ตารางที่มีความคมชัดพร้อมระบุหมายเลขกำกับรูปภาพไว้ด้านล่าง พิมพ์เป็นตัวหนาเช่นตารางที่ 1 หรือ Table 1 และ ภาพที่ 1 หรือ Figure 1 รูปภาพที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

- 2) ชื่อเรื่องต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้ตรงกลางหน้าแรก
- 3) ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมระบุชื่อสังกัดหรือหน่วยงาน
- 4) มีบทคัดย่อภาษาไทย จำนวนคำอยู่ที่ 300-350 คำ
- 5) กำหนดคำสำคัญ (Keywords) 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 6) การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษร และหัวข้อย่อยขนาดเดียวกัน ต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ให้เว้นระยะห่าง 1 บรรทัด
- 7) การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ควรใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Student centred learning)

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) **บทคัดย่อ (Abstract)** เสนอวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการวิจัยและผลการวิจัยโดยสรุป สั้นกะทัดรัดได้ใจความ
- 2) **บทนำ (Introduction)** ระบุความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในการวิจัยและระบุวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 3) **วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology)** ระบุแบบแผนการวิจัย การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4) **ผลการวิจัย (Results)** เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ
- 5) **อภิปรายผล (Discussion)** เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อ ๆ แต่ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด
- 6) **องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) (Originality and Body of Knowledge)** ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังเคราะห์ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจง่าย
- 7) **สรุป (Conclusion) /ข้อเสนอแนะ (Recommendation)** ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

8) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการอ้างอิงที่มีปรากฏในบทความเท่านั้น

บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

- 1) บทคัดย่อ (Abstract)
- 2) บทนำ (Introduction)
- 3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ
- 4) สรุป (Conclusion)
- 5) เอกสารอ้างอิง (Reference)

4. ระบบการอ้างอิงและเอกสารอ้างอิงทางวิชาการ

เอกสารที่นำมาใช้ในการอ้างอิงบทความ ควรมีที่มาจากแหล่งตีพิมพ์ที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ สามารถสืบค้นได้ เช่น หนังสือ วารสาร หรืองานวิจัย เป็นต้น ผู้เขียนบทความจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการอ้างอิง เพื่อป้องกันความล่าช้าในการตีพิมพ์บทความ เนื่องจากบทความที่มีการอ้างอิงไม่ถูกต้อง จะไม่ได้รับการส่งต่อไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา จนกว่าการอ้างอิงเอกสารจะได้รับการแก้ไขให้สมบูรณ์

การอ้างอิงในเนื้อหาบทความ

รูปแบบการอ้างอิงในเนื้อเรื่องและท้ายเล่มใช้วิธีการอ้างอิงระบบนาม – ปี ตามรูปแบบของ American Psychological Association (APA) ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้วงเล็บ เปิด-ปิด แล้วระบุชื่อ-นามสกุลของผู้เขียนและปีที่ตีพิมพ์ กำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิงตัวอย่างเช่น การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมจะต้องเตรียมพร้อมในหลาย ๆ ด้านและสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ การเตรียมพร้อมด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมใหม่และเศรษฐกิจยุคใหม่ เป็นการพัฒนาคอนอุตสาหกรรมอนาคต เชื่อมโยงทรัพยากรบุคคล ความรอบรู้ นวัตกรรมทางความคิด และเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งเดียวกับการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม (ธนิต โสรัตน์, 2559) โดยเอกสารอ้างอิงที่ใช้ในการอ้างอิงในบทความ จะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ โดยรูปแบบของเอกสารอ้างอิง มีดังนี้

อ้างอิงจากเอกสารภาษาไทย

1) พระไตรปิฎกและอรรถกถาให้อ้างชื่อคัมภีร์ / เล่มที่/ข้อที่/เลขหน้า แล้วตามด้วยชื่อหน่วยงานผู้จัดทำ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) พร้อมปีที่พิมพ์ ตัวอย่าง เช่น “ภิกษุทั้งหลาย

รูปเวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ เป็นอนัตตา ภาณุทั้งหลาย ถ้ารูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้จักเป็นอัตตาแล้วไซ้รูปเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนี้ไม่พึงเป็นไปเพื่ออาพาธ” (วิ.ม. 4/20/27) (มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539)

2) ผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (เกสวดี เชี่ยวชาญ, 2557)

3) ผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งทั้งสองรายโดยใช้คำว่า “และ” ในการเชื่อมผู้เขียนทั้งสองแล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (นิรมัย คัมภีร์รักษา และอัจฉิมา ศิริพิบูลย์ผล, 2560)

4) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงชื่อ-นามสกุลของผู้แต่งรายแรก แล้วเพิ่มคำว่า “และคณะ” แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และตามด้วยปีที่พิมพ์ เช่น (ทศพร คำผลศิริ และคณะ, 2560)

5) กรณีที่เนื้อความเป็นเรื่องเดียวกัน หรือผลการวิจัยเหมือนกัน แต่มีผู้อ้างอิงหลายคน ให้ใช้รายการอ้างอิงที่ใกล้เคียงกับปีปัจจุบันมากที่สุด (ค้นพบล่าสุด) หรือหากเป็นแนวคิดทฤษฎี ก็ควรอ้างอิงเจ้าของแนวคิดทฤษฎี หรือบุคคลผู้เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการส่วนใหญ่เป็นสำคัญ

อ้างอิงจากเอกสารภาษาอังกฤษ

1) ถ้ามีผู้แต่งหนึ่งราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่ง ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Phathong, K., 2007)

2) ถ้ามีผู้แต่งสองราย ให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษ ตามด้วยเครื่องหมายแอนด์ (&) คั่นกลาง ตามด้วยนามสกุลของผู้แต่งรายที่สอง และตามด้วยอักษรย่อของชื่อภาษาอังกฤษ แล้วตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Werker, J. F. & Desjardins, R. N, 2004)

3) ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า 2 รายให้อ้างอิงนามสกุลของผู้แต่งรายแรก ตามด้วยอักษรตัวย่อของชื่อภาษาอังกฤษตามด้วย et al. ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และปีที่พิมพ์ เช่น (Bloom, B. S., et al.)

เอกสารอ้างอิงท้ายเล่ม

(1) พระไตรปิฎก อรรถกถา

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).//ชื่อพระไตรปิฎกอรรถกถา.//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(2) หนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อหนังสือ.// (ครั้งที่พิมพ์).// สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง. (2548). ระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ : แนวคิด ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทย ออฟเซต.

(3) บทความในหนังสือ

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อบรรณาธิการ (บรรณาธิการ).// ชื่อเรื่อง/ (เลขหน้าที่ย่อ).// สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

ชลิตา บัณฑุวงศ์. (2556) ข้าวและชาวนาไทยในกระแสการเปลี่ยนแปลง ใน พจนก กาญจนจันทร์ (บรรณาธิการ), คน ข้าว นา ควาย ในวัฒนธรรมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (หน้า 39-68). กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์.

(4) บทความจากวารสาร

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ชื่อวารสาร.// ปีที่/ (ฉบับที่), / เลขหน้าแรก ที่ตีพิมพ์-เลขหน้าสุดท้ายที่ตีพิมพ์.

ตัวอย่าง :

เกษภา ผาทอง และคณะ. (2562). พระพุทธศาสนากับการเมือง. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทรรศน์, 3(2), 16-31.

(5) บทความในสารานุกรม

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.// (ปีที่พิมพ์).// ชื่อบทความ.// ใน ชื่อสารานุกรม, / (เล่มที่อ้าง, หน้า เลขหน้าที่อ้าง). สถานที่พิมพ์.// สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์.

ตัวอย่าง :

สนิทาจพันธ์. (2537). หม้อคอควย. ใน สารานุกรมของใช้พื้นบ้านไทยในอดีตเขต หัวเมืองฝ่ายเหนือ, (หน้า 274-275). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้น.

(6) หนังสือพิมพ์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(วันที่ เดือน ปีที่พิมพ์).//ชื่อบทความ.//ชื่อหนังสือพิมพ์,/เลขหน้า.

ตัวอย่าง :

สุชาติ เผือกสกนธ์. (9 มิถุนายน 2549). ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ผู้จัดการรายวัน, น.13.

(7) สารนิพนธ์, วิทยานิพนธ์, ดุษฎีนิพนธ์, รายงานการวิจัย

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่พิมพ์).// ชื่อวิทยานิพนธ์.//ใน/ ระดับวิทยานิพนธ์ สาขา./ชื่อมหาวิทยาลัยที่พิมพ์.

ตัวอย่าง :

พรไทย ศิริสาธิตกิจ. (2558). การพัฒนารูปแบบการปรับตัวของชาวนาอย่างยั่งยืนในพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นายมนัส ภาควง. (2540). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางชุมชน. ใน รายงานการวิจัย. มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

(8) สัมภาษณ์

รูปแบบ:

ชื่อผู้ที่ได้รับการสัมภาษณ์.//(วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์).//ชื่อเรื่องที่สัมภาษณ์.// (ชื่อผู้สัมภาษณ์)

ตัวอย่าง :

ไชยศิริ ลีศิริกุล. (5 พ.ย. 2562). วิธีการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานข้าว. (พระมหาปรัชญ์ อดิเทพ, สัมภาษณ์)

(9) สื่อออนไลน์

รูปแบบ :

ผู้แต่ง.//(ปีที่เผยแพร่).// ชื่อเรื่อง.//เรียกใช้เมื่อ/ จาก แหล่งที่มาของข้อมูล (URL)

ตัวอย่าง :

ฤทัยชนก จริ่งจิตร. (2555). กลยุทธ์ข้าวไทยบนฐาน AEC เพื่อก้าวสู่การเป็น Trading Nation เรียกใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.tpsocmoc.go.th/sites/default/files/862-img.pdf>

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2561). เลื่อนข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน คำสั่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ 593/2562 . เรียกใช้

เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก <http://www.onab.go.th/category/news/คำสั่ง-ประกาศ/>

(10) ราชกิจจานุเบกษา

รูปแบบ:

ชื่อกฎหมาย.//(ปีที่พิมพ์).//ชื่อเรื่อง(ถ้ามี).//ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่/ตอนที่/หน้า/(วันเดือนปี).

ตัวอย่าง:

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2562). เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 129 ตอนพิเศษ 97 ง หน้า 1 (20 มิถุนายน 2555).

ตัวอย่างเอกสารอ้างอิง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2558). คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย Developmental Surveillance and Promotion Manual (DSPM) Promotion Manual (DSPM). เชียงใหม่: สยามพิมพ์นานาชาติ.
- ประภัศร ปรีเอี่ยม และธรรมบุญ รวีผ่อง. (2554). ผลการส่งเสริมพัฒนาการ กล้ามเนื้อมัดเล็ก สำหรับเด็กพัฒนาการช้าโดยพ่อแม่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใน จังหวัดมหาสารคาม. ใน รายงานการวิจัย. สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- พระสุตริภักษ์ วิสุทโธ และเดชชาติ ตรีทรัพย์. (2561). บทบาทของผู้สูงอายุในการพัฒนาชุมชน ในตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2(2), 8-13
- พระสถาพร ปุณณนนโท (ร่ำจวนจร) และคณะ. (2562). การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมในการทำงานจิตอาสา ของชุมชนวัดสระเกษ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 3(2), 16-31.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49 (1 พฤษภาคม 2562).
- มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (2535). พระไตรปิฎกฉบับภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 2500. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานสาธารณสุขอ่างทอง. (2560). รายงานทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ DSPMปีงบประมาณ 2560 (อินเทอร์เน็ต). เรียกใช้เมื่อ 15 มิถุนายน 2562 จาก <http://atg.hdc.moph.go.th>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง. (2563). ศิลปะการแห่งโนราห์. เรียกใช้เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2563 จาก https://www.m-culture.go.th/phetthalung/ewt_news.php?id=508&filename=index.
- Elizabet, B. (1990). Ecotourism: The Potentials and Pitfalls. Vol.1 and 2. World Wildlife Fund. Washington, D.C.
- Dunst, C. J. & Triette, C. M. (1996). Empowerment, effective helping practices and family-Centered care. Pediatr Nurs, 22(2), 334-337.

5. หลักเกณฑ์การส่งต้นฉบับบทความเพื่อได้รับการตีพิมพ์

การส่งในระบบ (Online Submission) สามารถส่งเข้าระบบออนไลน์ได้เว็บไซต์

ของวารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี ได้ที่

<https://so07.tci-thaijo.org/index.php/JMCR/issue/view/25> เมื่อส่งเข้าระบบสำเร็จให้
แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมทาง Email : manichettharam@gmail.com

6. ขั้นตอนการนำบทความลงตีพิมพ์ลงในวารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี

ต้นฉบับบทความที่เสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารให้อยู่ในรูปแบบของไฟล์เอกสาร *.docx ของ Microsoft Word Version 2010 หรือมากกว่า หากต้นฉบับประกอบด้วยภาพ ตาราง หรือสมการ ให้ส่งแยกจากไฟล์เอกสาร ในรูปแบบไฟล์ภาพ สกุล *.PDF*.JPG*.GIF หรือ *.bmp ความยาวของต้นฉบับต้องไม่เกิน 12 หน้า (ไม่รวมเอกสารอ้างอิง) กองบรรณาธิการจะพิจารณาบทความเบื้องต้น เกี่ยวกับความถูกต้องของรูปแบบทั่วไป ถ้าไม่ผ่านการพิจารณาจะส่งกลับไปแก้ไข ถ้าผ่านจะเข้าสู่การพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิเมื่อผลการประเมินผ่านหรือไม่ผ่านหรือมีการแก้ไข จะแจ้งผลให้ผู้เขียนทราบ โดยการพิจารณาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ได้จะคำนึงถึงความหลากหลายและความเหมาะสม

7. สิทธิของบรรณาธิการ

ในกรณีที่กองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้รับเชิญให้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินบทความมีความเห็นว่าควรแก้ไข กองบรรณาธิการจะส่งคืนเพื่อให้เจ้าของบทความแก้ไข โดยจะยึดถือข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิผู้ตรวจประเมินเป็นเกณฑ์หลัก และหรือขอสงวนสิทธิ์ที่จะพิจารณาไม่ตีพิมพ์ ในกรณีที่รายงานการวิจัย บทความทางวิชาการหรือบทความวิจัยไม่ตรงกับแนวทางของวารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี หรือไม่ผ่านการพิจารณาของกองบรรณาธิการหรือผู้เชี่ยวชาญเมื่อบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ผู้เขียนจะได้รับวารสารลั้งค์ฉบับที่นำบทความลงตีพิมพ์ พร้อมกับหนังสือรับรองการตีพิมพ์บทความในวารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิจัย

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300-350 คำ)

(16 pt).....วัตถุประสงค์ของการวิจัย ระเบียบประเภทของวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย ที่พบ (เลือกนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่มีความน่าสนใจมากที่สุด).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt) ให้ตรงตามบทคัดย่อภาษาไทย.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

บทนำ (18 pt) (ไม่ควรเกิน 4 ย่อหน้า)

...(16 pt) 1. กล่าวถึงความเป็นมาแล้วความสำคัญของปัญหา โดยกว้าง ๆ (อ้างนโยบาย กฎหมาย หรือแนวคิดทฤษฎีมารองรับ).....

2. กล่าวถึงสภาพปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้น (อ้างงานวิจัยหรือทฤษฎีมารองรับ).....

3. กล่าวถึงสภาพปัญหาของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา.....

4. สรุปความเป็นมาทั้งหมดชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (16 pt)

1.....(16 pt).....

2.....(16 pt).....

3.....(16 pt).....

วิธีดำเนินการวิจัย (18 pt)

(16 pt).....ระบุรูปแบบของการวิจัย.....ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง.....การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....การเก็บรวบรวมข้อมูล.....การวิเคราะห์ข้อมูล.....

(16 pt) ผลการวิจัยต้องตอบวัตถุประสงค์ทุกข้อ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาพที่ 1 (ชื่อภาพ) (ถ้ามี)

[illegible]

[illegible]

องค์ความรู้ใหม่ (18 pt) (ถ้ามี)

(16 pt) ระบุองค์ความรู้อันเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิจัย สังกะระวะห์
ออกมาในรูปแบบโมเดล พร้อมคำอธิบายรูปแบบ/โครงสร้างของโมเดลอย่างกระชับ เข้าใจ
ง่าย.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สรุป/ข้อเสนอแนะ (18 pt)

...(16 pt) สรุปผลการวิจัยทั้งหมด สั้น ๆ กระชับรัดได้ใจความ พร้อมข้อเสนอแนะที่
ได้จากการวิจัย และการนำผลการวิจัยไปใช้ รวมถึงเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กิตติกรรมประกาศ (18 pt) (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ
กรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์)

.....(16.pt).....ตัวอย่าง เช่น ขอขอบคุณทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ ปีงบประมาณ 2559 และข้อมูลจากโครงการวิจัยย่อย เรื่องสภาพปัญหาและ
ความต้องการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในบริบทภาคใต้ตอนล่าง.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16.pt).....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตัวอย่างการเตรียมต้นฉบับบทความวิชาการ

ชื่อบทความ (ไทย) (20 pt)

ชื่อบทความ (อังกฤษ) (18 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (ไทย) (14 pt)

ชื่อ-นามสกุลผู้เขียน (อังกฤษ) (12 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (ไทย) (14 pt)

หน่วยงานต้นสังกัด (อังกฤษ) (12 pt)

E-mail: (12 pt)

บทคัดย่อ (18 pt) (300-350 คำ)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

คำสำคัญ: 3-5 คำ

Abstract (18 pt)

(16 pt)

.....

.....

.....

.....

.....

Keywords: 3-5 words

.....(16 pt).....

(16 pt)

